

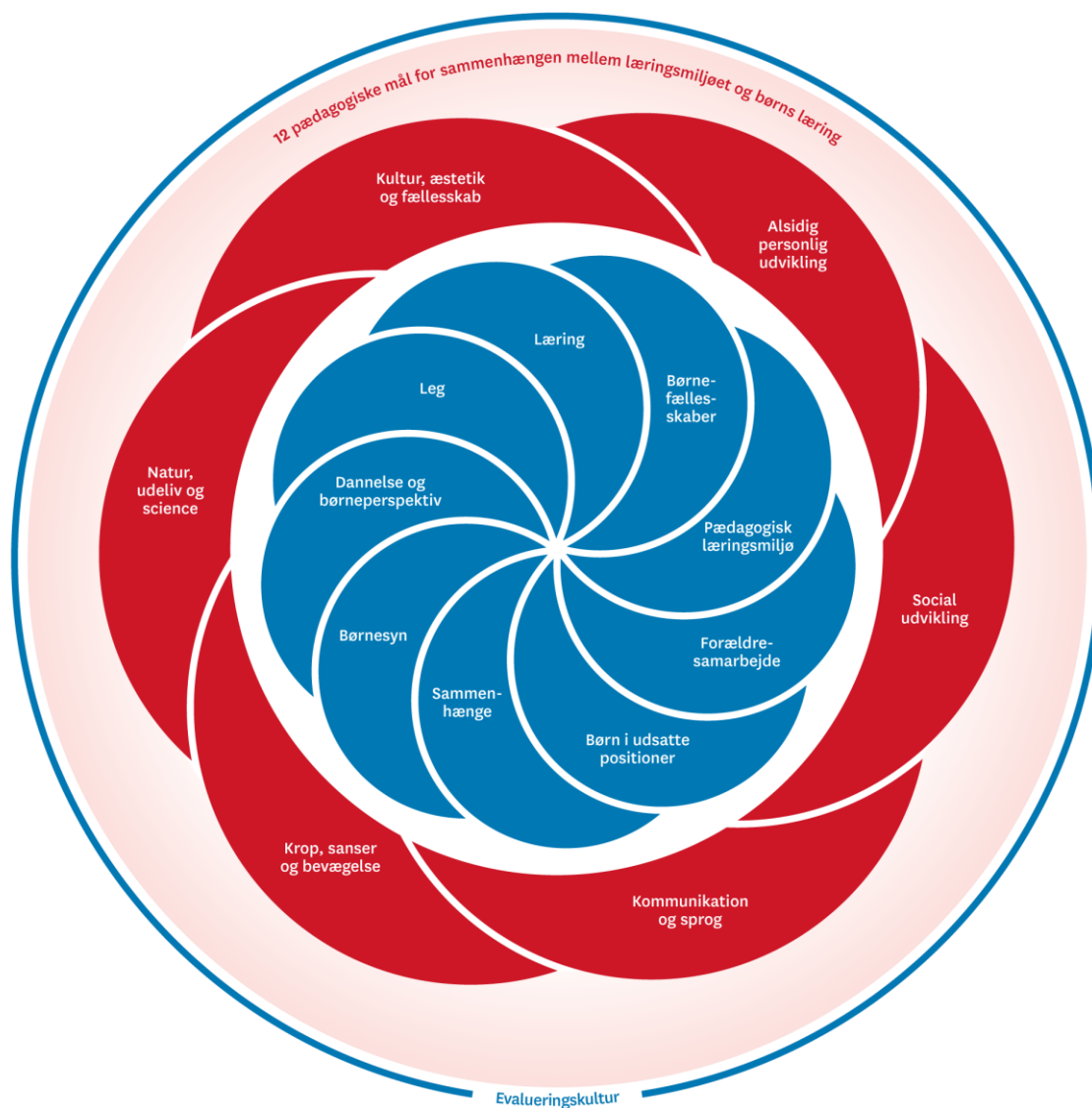
Pædagogisk læreplan for Guderup Børnehave

2023-2024 – Udarbejdet foråret 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Indhold

Hvem er vi i Guderup Børnehave?... 4	4
Kerneopgaven: "At give børnene en god dag i et udviklende miljø"..... 4	4
Pædagogisk grundlag..... 5	5
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber..... 6	6
Pædagogisk læringsmiljø..... 13	13
Samarbejde med forældre om børns læring..... 15	15
Børn i udsatte positioner..... 18	18
Sammenhæng til børnehaveklassen..... 21	21
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan..... 23	23
Inddragelse af lokalsamfundet..... 23	23
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø..... 29	29
De seks læreplanstemaer..... 31	31
Alsidig personlig udvikling..... 31	31
Social udvikling..... 34	34
Kommunikation og sprog..... 37	37
Krop, sanser og bevægelse..... 32	32
Natur, udeliv og science..... 33	33
Kultur, æstetik og fællesskab..... 36	36
Evalueringskultur..... 39	39
Bilag: Kerneopgaven..... 41	41
Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan..... 42	42

Hvem er vi i Guderup Børnehave?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Hvem er vi?

Guderup Børnehave er en kommunal børnehave tilknyttet Dagtilbud Als. Vi normeret til 55 børn i alderen 2,9 - 6 år, hvor børnene er fordelt på 3 stuer. To af disse stuer er modtagerstuer, hvor børnene starter fra de er 2,9 år og til de ca. 4,5 år. Derudover har vi en førskolegruppe hvor børnene starter op i forbindelse med at de skal gøres skoleparate fra alderen 4,5 år ca. Vi har en stor og frodig legeplads med gode udfoldelsesmuligheder, samt mulighed for arealer med fordybelse. Vi har egen køkkenhave i nærområdet, som vi aktivt gør brug af.

Vi arbejder ud fra et idegrundlag om, at vi vil passe på vores jord. Vi ønsker at vise børnene, at naturen er en ressource vi kan bruge, men også skal passe på.

I Guderup Børnehave arbejdes der ud fra en bred teoretisk viden. I 2019 afsluttede medarbejderne RARRT-uddannelsen som er forløbet over en periode på 3 år.

RARRT-principperne:

- Relationer skaber individet.
- Anerkendelse åbner for udvikling.
- Ressourcer frigiver potentiale
- Refleksion udfordrer selvfølgheder
- Teori skaber sammenhæng.

Kerneopgaven: ”At give børnene en god dag i et udviklende miljø”

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.

- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn:

FN's Børnekonventions fokus på barnets ret til leg og medbestemmelse står centralt i danske dagtilbud. Det betyder, at dagtilbuddene er forpligtede til at give børn medbestemmelse og skabe læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i børnenes perspektiver, og hvor den børneinitierede leg fremmes af det pædagogiske personale, som værner om børnenes initiativ, fantasi og virkelyst.

Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv. Derfor værner danske dagtilbud om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo. I danske dagtilbud er der fokus på at drage omsorg for børnene og samtidig stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

De danske dagtilbud skal være med til at understøtte det gode børneliv, forstået som et liv, hvor der er plads, tid og ro til at være barn, og hvor et nært og tillidskabende pædagogisk personale giver barnet nærvær, omsorg og tryghed til at kunne lære og udvikle sig. Børn opfattes grundlæggende som kompetente og selvstændige, samtidig med at børn har brug for omsorg, udfordringer, positive forventninger og tillid fra det pædagogiske personale. Det pædagogiske personale og ledelsen må skabe organisatoriske rammer og et læringsmiljø, der muliggør, at børnene oplever nærhed, trivsel, læring, udvikling og anerkendende relationer. Børn ses som aktive medskabere af egen læring og udvikling i rammer, det pædagogiske personale er ansvarlige for. Børnenes bidrag er væsentlige og vigtige elementer i det pædagogiske arbejde - når der er tale om både planlagte aktiviteter, spontant opståede situationer, leg og rutinesituationer.

Derfor er det vigtigt, at barnet føler sig set og forstået, og at barnet oplever, at det har en demokratisk stemme. Legen og legende, nysgerrige tilgange er udgangspunktet for de processer, som barnet indgår i, og som det pædagogiske personale har ansvaret for at rammesætte.

Læreplanen skal understøtte, at dette fokus fastholdes i det pædagogiske arbejde¹.

Det betyder i Sønderborg Kommune at:

Børne- og ungesynet i Sønderborg Kommune er baret af en overordnet vision om, med fokus på det hele menneske, at skabe de bedste livsmuligheder for børn og unge nu og i deres fremtidige voksenliv. Visionen er det, som vi sammen skal stå på tæer og række ud efter. Børne- og ungesynet beskriver, hvordan børn og unge i Sønderborg Kommune skal mødes og ses på af de børn, unge og voksne, som de omgås i deres dagligdag. Børne- og ungesynet er derfor forpligtende for alle borgere i Sønderborg Kommune uanset alder, funktion og relation. Børne- og ungesynet skal sikre, at børn og unge oplever, at de forventninger de mødes med, er udviklingsfremmende og tilsvarende deres evner og kompetencer.

Alle børn og unge er unikke, hvilket betyder at:

- Alle børn og unge skal mødes i øjenhøjde
- Alle børn og unge skal tilbydes målrettede tiltag, så de hver især kan udfolde deres individuelle udviklingspotentialer
- Alle børn og unge skal kunne indgå i mangfoldige fællesskaber

Alle børn og unge er vigtige medborgere, hvilket betyder at:

- Alle børn og unge skal mødes med respekt og anerkendelse
- Alle børn og unge skal ses, høres og inddrages, så de kan være arkitekter i eget liv
- Alle børn og unge skal være en del af positive fællesskaber
- Alle børn og unge er vores alles fremtid

Alle børn og unge har kompetencer, hvilket betyder at:

- Alle børn og unge har et udviklingspotentiale, som de skal støttes i at udvikle
- Alle børn og unge skal mødes med fokus på deres individuelle ressourcer og styrker

Det betyder i Guderup Børnehave arbejdes der med:

At opnå fælles forståelse for, hvad vi forstår ved børnesyn i Guderup Børnehave og derved intensivere samarbejdet afdelingerne imellem. Relationerne er vigtige for tillid og tryghed, som skal ligge til grund for barnets udvikling og læring.

Visionen:

At være en attraktiv dannelses-, udviklings- og læreringsinstitution i Sønderborg Kommune.
At være et "attraktivt valg".

Børnesyn:

Det enkelte barn er ligeværdigt, unikt og i besiddelse af en række færdigheder og udviklingspotentialer. Barnet udvikler sig og lærer gennem relationer til andre - såvel børn som voksne i et forpligtende fællesskab

Påkrævede holdninger hos personalet:

- Jeg møder barnet, hvor det er, og med det udgangspunkt, at det enkelte barn er unikt.
- Jeg fremmer barnets identitetsdannelse.
- Jeg tager udgangspunkt i barnets baggrund og det nærmiljø, som barnet vokser op i.
- Jeg samarbejder med forældrene med fokus på at være åben og faglig. Jeg vil fortælle, hvad de kan bidrage med, hvordan og i hvilken sammenhæng det indgår.
- Jeg er bevidst om min professionelle rolle ud fra et anerkendende og positivt menneskesyn. Jeg viser dette gennem min måde at være rollemodel for barnet på - er tydelig, imødekommende, nærværende og lyttende.
- Jeg er klar til at benytte flere tilgange til det enkelte barn, for at finde den bedste mulige samværs- og kommunikationsform.
- Jeg guider og vejleder barnet.
- Jeg lærer barnet at respektere forskelligheder ved selv at respektere forskelligheder.
- Jeg går ind i barnets verden og deltager, samtidigt med, at jeg skaber et rum af nærvær og oprigtig deltagelse.
- Jeg tager det ansvar, jeg som medarbejder med viden og indsigt skal tage.

Dannelse og Børneperspektiv

Dagtilbuddene skal fremme børns dannelse, hvor begrebet dannelse refererer til en dybere form for læring, hvor barnet som aktiv deltager forankrer værdier og viden i egen personlighed som rettesnor for at orientere sig og handle i en global verden som et hensynsfuldt, kritisk, demokratisk menneske. Dannelse refererer både til det pædagogiske formål, til pædagogisk indhold og form. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i den daglige pædagogiske praksis, så børnene oplever at medvirke i og have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur.

Det dannende indhold skal være meningsfuldt, udfordre barnet og være afsæt for børnenes måder at begribe og handle på i en digitaliseret og global verden. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen skal være grundlæggende, og der skal tages udgangspunkt i et børneperspektiv. Barndommen har værdi i sig selv, og det pædagogiske læringsmiljø skal tage udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagsituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 7, stk. 1).

Det betyder i Sønderborg Kommune at:

De forventninger, børn og unge mødes med, er afgørende for deres læring og udvikling. Vi skal derfor have høje ambitioner på alle børn og unges vegne, så vi bidrager til, at de bliver så dygtige, som de hver især kan. Dette med involvering af børn og unge med øje for deres forskellige forudsætninger, og at de lærer på forskellige måder. Derfor er det vigtigt, at alle børn og unge støttes og udfordres målrettet. Det gælder både børn og unge med særlige behov eller med særlige talenter. Børn og unge skal udvikle faglige og kreative kompetencer samtidig med, at de udvikler sig til hele, livsduelige og robuste mennesker i og uden for fællesskaber, så de også får gode personlige og sociale kompetencer med i bagagen til et godt voksenliv.

Lysten til at lege og motivationen for at lære skal bevares og stimuleres gennem hele opvæksten. Hertil har fagprofessionelle og forældre som samarbejdspartnere en opgave i forhold til at støtte og skabe gode rammer for børn og unge.

Derved mener vi, at også forældre har et ansvar, som sammen med alt fra kommunale læringstilbud til fritids- og kulturtilbud, det lokale forenings-, uddannelses- og erhvervs- liv skal danne rammen for børn og unges læring og udvikling fra 0-18 år, der hvor forældre og netværk ikke har mulighed for at støtte

Leg

Børns spontane og selvorganiserede leg skal både anerkende og respekteres og gives betydelig plads i hverdagen i dagtilbuddet. Det pædagogiske personale har samtidig et ansvar for at have en opmærksomhed på, hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Det pædagogiske personale kan f.eks. løbende vurdere om det er nødvendigt at rammesætte legen, så alle børn trives i legen og prøver kræfter med nye roller og sociale relationer og har en positiv opfattelse af at være med. Rammesatte aktiviteter kan f.eks. at børn og voksne reflekterer over hvordan legen kan udformes og udvikles. Pædagogiske legeaktiviteter åbner også muligheden for at inddrage de børn der evt. står uden for legen.

Det betyder i Guderup Børnehave at barnet igennem leg:

- Opbygger motoriske færdigheder ved at skabe miljøer der fremmer fysiske aktiviteter og bevægelse som en naturlig del af børnenes hverdag i Guderup Børnehave.
- Udvikler relationer idet alle børn har brug for venskaber og nære relationer til andre børn og voksne.
- Lærer om sig selv og understøttes i sin egen udvikling, samt at han/hun oplever det positive ved at indgå i og udvikle sig i et fællesskab. Det enkelte barn såvel som fællesskabet opleves som unikt.
- Tilegner sig forståelse for omverdenen ved at opleve omsorg og tryghed fra nærværende og tydelige voksne.

Læring

Børn lærer ved at udforske med krop og sanser, ved at undre sig og stille spørgsmål, ved at blive mødt af spørgsmål og udfordringer samt ved at eksperimentere med fx materialer og gøre opdagelser. Børn lærer gennem kommunikation, udveksling og sociale interaktioner. De lærer ved at opleve nyt og ved at opleve, at de fx kan bidrage til at ændre på regler og finde innovative og kreative løsninger på udfordringer i sammenhænge, de indgår i, i fællesskab med andre børn og voksne. Børns læring fremmes af at turde begå fejl, famle og slippe fantasien løs.

Det betyder, at det pædagogiske personale skal skabe et alsidigt, inddragende og trygt læringsmiljø, der fremmer sådanne eksperimenterende kompetencer samt lyst til at lære og opleve mere - også efter dagtilbudstiden. Læring i dagtilbud er meget mere end fx tilegnelse af kulturelle værdier, kundskaber, færdigheder og handlemønstre. Læring i dagtilbud sker i en vekslen mellem blandt andet børneinitierede lege, voksenplanlagte aktiviteter og rutinesituationer som fx frokosten. Det pædagogiske personale skaber et læringsmiljø, der fører børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling. Dagtilbuddene er kun en blandt flere arenaer for børns læring og udvikling,

hvor hjemmet er den mest centrale og har størst indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnene skal derfor have mulighed for i dagtilbuddet at behandle og eksperimentere med deres erfaringer fra hjemmet og andre arenaer.

Derudover er det vigtigt, at børn får mulighed for at få alsidige oplevelser og erfaringer fra natur, nærmiljø, kultur og samfund, ligesom der skal være fokus på at fremme børnenes nonkognitive og kognitive kompetencer. Det pædagogiske personale skal bruge børnenes legeindhold som pejlemærker for, hvad der optager dem, hvad der kan være en udfordring for deres læring og udvikling, og hvad der derfor er oplagt at arbejde videre med i planlagte læringsaktiviteter sammen. Det kan fx ske, at børn savner fælles erfaringsgrundlag at lege ud fra. Eller at børnene fx leger de samme lege hele tiden, uden at der sker en udvikling, eller at de ikke lykkes med at skabe fordybende fantasilege, men kun gør ansatser til fælles leg. Eller at et barns manglende verbale sprog er en barriere for at udtrykke følelser eller behov. I forhold til at understøtte et fælles erfaringsgrundlag kan det pædagogiske personale støtte børnene i deres adgang til en stadig større erfaringsverden og mere direkte, ved at det pædagogiske personale indimellem deltager i børnenes lege.

Dermed inspirerer det pædagogiske personale børnene til at tage legen andre steder hen. Samtidig må det pædagogiske personale systematisk have fokus på de børn, der ikke af sig selv indgår i legene og aktiviteterne eller altid har den samme rolle i lege og aktiviteter. Det pædagogiske personale har ansvaret for, at børnene får mangfoldige og rige erfaringer med lege og andre aktiviteter.

Når det pædagogiske personale i dagtilbud målrettet arbejder med børnenes læring inden for fx bæredygtighed, digitalisering, naturfænomener, kultur eller lignende, skal den pædagogiske tilgang være baseret på en legende og eksperimenterende tilgang, for at læringens indhold og form giver mening for børnene³.

Det betyder i Sønderborg Kommune at:

- Nødvendige målrettede indsatser sker på et tidligt tidspunkt.
- Børn mødes med afstemte mål, forventninger og metoder.
- Vi inddrager og aktiverer barnet i egen læring og udvikling.
- Vi tilbyder uformelle og varierede læringsmiljøer.
- Vi tilgodeser børns forskellige pædagogiske behov.

Det betyder i Guderup Børnehave at vi arbejder med at:

- Styrke forældreinddragelse og forældrekompetencer.
- Have det enkelte barn i centrum og ved at se det unikke i hvert barn.
- Tilbyde inspiration til, hvordan forskellige læringsmiljøer kan implementeres i dagtilbud.
- Børn har ret til læring, udvikling og dannelse som grundlag for at kunne mestre deres liv.
- Børn får mulighed for at erhverve kundskaber, der gør dem til kompetente samfundsborgere, og som giver dem lyst til livslang læring.

Børnefællesskaber

I dagtilbuddet indgår børn i et socialt fællesskab sammen med andre børn og voksne. De konkrete børn og det pædagogiske personale, der er til stede i dagtilbuddet, er fælles om at skabe det sociale rum, hvorigennem de enkelte børn lærer og udvikler sig. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet. Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med de øvrige børn og det pædagogiske personale i dagtilbuddet.

I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn bade kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

Forældrene har et medansvar, som betyder, at forældrene indgår i at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anerkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger. I det pædagogiske arbejde med den pædagogiske læreplan arbejdes der med sammenhænge mellem børnenes perspektiver, mulighederne og begrænsningerne i det sociale rum og de pædagogiske målsætninger. Dagtilbuddets børnefællesskaber skal også skabe rum for, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur, og at mobning forebygges⁴.

Det betyder i Sønderborg Kommune at:

- Barnet udvikler sig og lærer gennem relationer til andre - børn såvel som voksne i et forpligtende fællesskab.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring og helt centralt i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Med pædagogisk læringsmiljø forstås et miljø, hvor der med afsæt i de centrale elementer i det pædagogiske grundlag arbejdes bevidst og målrettet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal være baseret på et samspil mellem strukturelle parametre som personalets uddannelse og kompetencer, børnegruppernes størrelse, fysiske rammer, normering, digitale redskaber, den æstetiske udformning mv. og en række proceselementer som det empatiske samspil med de andre børn og det pædagogiske personale, udfordrende dialoger og situationer, forældresamarbejdet og hverdagens rytme mv. Den pædagogiske læreplan skal understøtte og tydeliggøre samspillet mellem disse forhold.

Ved etablering af et pædagogisk læringsmiljø i dagtilbud vil det være en forudsætning, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende har blik for, hvordan praksis kan rammesættes, organiseres og tilrettelægges, så børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig.

Det vil fx have stor betydning for børnenes sociale udvikling, at der er et miljø, hvor barnet støttes i at sige fra og til og indgå i både kendte og nye sammenhænge med andre børn, ligesom det har stor betydning for barnets kommunikative og sproglige udvikling, at der er et rigtig sprogligt miljø i dagtilbuddet, hvor personalet er bevidst om at indgå i længere dialoger med børnene, stille åbne spørgsmål og kontinuerligt sætte ord på alt det, der sker i hverdagen i forbindelse med såvel pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner med børnene som frokost, oprydning mv.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring og helt centralt i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Med pædagogisk læringsmiljø forstås et miljø, hvor der med afsæt i de centrale elementer i det pædagogiske grundlag arbejdes bevidst og målrettet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal være baseret på et samspil mellem strukturelle parametre som personalets uddannelse og kompetencer, børnegruppernes størrelse, fysiske rammer, normering, digitale redskaber, den æstetiske udformning mv. og en række proceselementer som det empatiske samspil med de andre børn og det pædagogiske personale, udfordrende dialoger og situationer, forældresamarbejdet og hverdagens rytme mv. Den pædagogiske læreplan skal understøtte og tydeliggøre samspillet mellem disse forhold.

Ved etablering af et pædagogisk læringsmiljø i dagtilbud vil det være en forudsætning, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende har blik for, hvordan praksis kan rammesættes, organiseres og tilrettelægges, så børnene får de bedste betingelser for at lære og udvikle sig.

Det vil fx have stor betydning for børnenes sociale udvikling, at der er et miljø, hvor barnet støttes i at sige fra og til og indgå i både kendte og nye sammenhænge med andre børn, ligesom det har stor betydning for barnets kommunikative og sproglige udvikling, at der er et rigtig sprogligt miljø i dagtilbuddet, hvor personalet er bevidst om at indgå i længere dialoger med børnene, stille åbne spørgsmål og kontinuerligt sætte ord på alt det, der sker i hverdagen i forbindelse med såvel pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner med børnene som frokost, oprydning mv.

Når det pædagogiske personale skal etablere pædagogiske læringsmiljøer, indebærer dette også, at personalet skal gøre sig pædagogisk-didaktiske overvejelser om et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter børnegruppens kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling.

Det pædagogiske læringsmiljø er til stede hele dagen

Det er et krav, at det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet skal være til stede hele dagen. Det betyder, at det pædagogiske læringsmiljø i forbindelse med både børnenes leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige

rutiner som fx bleskift, frokost, oprydning, når børnene tager tøjet på og af i garderoben mv. skal give børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes. Det indebærer, at børnenes læring ikke er afgrænset til halvanden times pædagogiske aktiviteter om formiddagen, men finder sted gennem hele dagen. At etablere et pædagogisk læringsmiljø i de daglige rutiner i dagtilbuddet vil fx handle om at tale med barnet, mens det får skiftet ble, så barnet får stimuleret sin følelsesmæssige tilknytning og sproglige udvikling, at barnet støttes i selvhjulpenhed ved at tage flyverdragt på i garderoben, at barnet lærer at tage hensyn til andre ved frokostordningen som en del af arbejdet med barnets alsidige personlige udvikling og sociale udvikling mv.

Det pædagogiske læringsmiljø skal altid tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsretninger⁵ (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 3)

Læringsrum:

Læring foregår hele dagen og i alle sammenhænge og situationer i samspil med andre. Vi fremhæver her de tre mest fyldestgørende typer af læringsrum i vores pædagogiske hverdag.

Det planlagte... - som bl.a. er fokus styret af årets gang, årstider og traditioner. Børnegruppens perspektiver og interesser. Særlige aktiviteter med udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer. Voksenstyrede aktiviteter der godt kan være opstået ud af børneinitierede tiltag, udtryk osv. Resultater af sprogvurderingerne. På foranledning af samtaler og handleplaner.

De rutineprægede situationer ... Hverdagens forskellige rutineprægede situationer, som er præget af omsorg og nødvendighed. Men hvor bl.a. også dannelse samt kommunikation og sprog, social og alsidig personlig udvikling er i højsædet.

Det uformelle og spontane... Hvorunder bl.a. legen - børneinitieret aktivitet finder sted. Men også vokseninitieret spontanitet er en vigtig faktor. Her kommer pædagogens rolle rigtig i spil set i perspektiv ud fra James Christies legeteori.

Hvilken position indtager vi, hvor løsslupne giver vi os selv lov til at være. Læreplanstemaerne er her også rigtig meget i spil, om end mere ubevidst styret end under det planlagte.

Det betyder i Guderup Børnehave at jævnfør Sønderborg Kommunes "Kvalitet i dagtilbud" at:

- Det skal være attraktivt at involvere sig som forældre.
- God forældreinvolvering handler om et godt samspil mellem barn, forældre og institution/skole.

- Bestyrelserne uddannes til bestyrelsesarbejdet, og ledere uddannes i at understøtte bestyrelsesarbejdet.
- Forældreinvolveringen videreudvikles i et samarbejde mellem dagtilbud, skoler og forvaltning⁷.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Med børn i udsatte positioner forstås en sammensat gruppe af børn, der fx kan være børn med en svag socioøkonomisk baggrund, børn med en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, børn i risiko for at stå uden for fællesskabet mv. I lighed med andre børn lærer og udvikler børn i udsatte positioner sig i et fagligt kompetent pædagogisk læringsmiljø og i mødet med en velfunderet pædagogisk faglighed.

Kvaliteten i interaktionen mellem barn og voksen er særligt betydningsfuld for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale i dagtilbud har, sammen med andre relevante fagprofessionelle, et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle børn deltager i fællesskabet. Den pædagogiske læreplan - herunder de seks læreplanstemaer og de pædagogiske mål - skal være relevante for alle børn uanset baggrund, sprog, kultur og traditioner. At etablere et pædagogisk læringsmiljø for børn i udsatte positioner handler ikke om at trække et enkelt barn ud af det almene børnefællesskab for at lave en særligt tilrettelagt aktivitet med barnet. Det handler som udgangspunkt om, at børn i udsatte positioner skal udfordres og opleve mestring i forbindelse med blandt andet børne- og vokseninitierede lege og aktiviteter.

Alle børn i dagtilbud har krav på at blive stimuleret og blive mødt med positive forventninger. Det er afgørende, at det pædagogiske personale, på linje med forventningerne til de øvrige børn i dagtilbuddet, har positive forventninger til et barn i en udsat position. Børn i udsatte positioner skal være en betydningsfuld del af børnefællesskabet, ligesom deres forældre er tilsvarende betydningsfulde i forældrefællesskabet.

Nogle gange kan det være en fordel at give et udsat barn plads og rum til at være i en mindre gruppe-sammenhæng, hvor den voksne i højere grad har mulighed for at arbejde målrettet med barnets specifikke udfordringer, det være sig sociale, motoriske, sproglige udfordringer eller andet. Det kræver en skarp opmærksomhed hos det pædagogiske personale og ledelsen på alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem tilrettelæggelse af trygge pædagogiske læringsmiljøer. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 5)8.

Alle børn og unge har kompetencer, hvilket betyder at:

- Alle børn og unge har et udviklingspotentiale, som de skal støttes i at udvikle.
- Alle børn og unge skal mødes med fokus på deres individuelle ressourcer og styrker.

Inklusion er for alle børn. Inklusion handler om at tage højde for børns forskellige behov og ressourcer i det pædagogiske arbejde. Det at tage udgangspunkt i den aktuelle børnegruppe og benytte metoder og tilgange, som tilgodeser børnenes forudsætninger, er et grundlæggende pædagogisk princip i arbejdet med alle børn. Samtidig med at det pædagogiske arbejde tilpasses det enkelte barn, er det vigtigt med et fælles pædagogisk fundament, som retter sig mod hele børnegruppen.

Inklusion handler om at finde den rigtige balance mellem det specifikke og det almene.

Forståelse for Inklusion i Guderup Børnehave

- Inklusion er et voksenansvar
- Inklusion er at være en del af fællesskabet
- Inklusion kræver optimale rammer
- Inklusion understøttes af kollegial støtte, tillid og sparring
- Inklusion er et voksenansvar

Inklusion ses som et voksenansvar og skabes i en anerkendende interaktion mellem børnene og klare voksne med et fælles pædagogisk fokus.

Ansvar for forståelse både i forhold til:

- personalets egne handlinger over for hinanden og børnene
- at hjælpe og guide børnene til at være rummelige og omsorgsfulde over for hinanden
- at danne nye relationer og indgå i nye legekostellationer
- at løse interne konflikter på en hensigtsmæssig måde

I nogle situationer, hvor leg og relationer bliver negative, kan det være hensigtsmæssigt for personalet at hjælpe barnet væk fra fællesskabet i et kort tidsrum for at barnet på den måde får et pusterum og ny energi til at indgå i fællesskabet på ny - på en mere positiv måde.

Inklusion er at være en del af fællesskabet

Inklusion ansues som et fællesskab, som det enkelte barn føler sig som en del af, og hvor alle børn rummes på deres præmisser:

- gennem en fælles inkluderende tilgang inddrager personalet børnene i fællesskabet
- hjælpe de børn, der har behov for det, til at deltage i relationerne
- synliggøre det enkelte barns kompetencer for derigennem at inkludere dem i fællesskabet.

Inklusion kræver optimale rammer

Inklusion ses som værende påvirket af kontekst. Her er fokus på at skabe rammer for fællesskabet, f.eks. i form af forskellige aktiviteter, hvor alle børn har mulighed for at vise deres styrker og dermed opleve succes.

Personalet har derfor fokus på at:

- Sætte rammer for at børnene ikke udelukker hinanden
- Bestemme pladser ved måltider,
- Hvem der skal holde i hånd på ture
- Placere sig strategisk til samlinger
- Kollegerne bruger hinanden til at understøtte den enkeltes arbejde med børnene: via sparring omkring et barn
- Til at aflaste i et begrænset tidsrum
- Til en gensidig kollegial tillid, hvor man i personalegruppe stoler på hinandens pædagogiske dømmekraft i enhver situation

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, og som dermed understøtter, at de kommende skolebørn er bedst muligt forberedt på at begynde i skole.

Arbejdet med at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, skal tage udgangspunkt i den styrkede pædagogiske læreplan. Hvis en kommune fx har fastsat skolestart til 1. maj, og børnene fra det tidspunkt begynder i skolefritidsordning (SFO) eller fritidshjem, indebærer kravet, at dagtilbuddet et år før den dato er forpligtet til at etablere et skole-understøttende pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

De seks læreplanstemaer har tæt sammenhæng med de indholdselementer, der arbejdes med i børnehaveklassen. Temaerne i den pædagogiske læreplan er derfor et element i dagtilbuddenes arbejde med at skabe sammenhæng mellem indholdet i dagtilbuddet og børnehaveklassen.

Sammenhæng er ikke lig med, at indholdet i dagtilbud og skole skal være det samme. At skabe sammenhæng til børnehaveklassen kan fx handle om børnenes trivsel, arbejdet med børnefællesskaber og at understøtte børns lyst til at lære og deres mod på nye oplevelser, fordi det er elementer, der er centrale på tværs af dagtilbud og skole.

Etablering af et pædagogisk læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen handler blandt andet om, at børn i dagtilbud får positive erfaringer med at deltage i dagtilbuddets fællesskaber, så barnet derigennem får positive forventninger til de sociale fællesskaber i skolen.

Det indebærer, at det pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn skal have fokus på at understøtte, at børnene tør møde nye udfordringer, fordybe sig, være vedholdende, kunne indgå i et børnefællesskab og tage initiativ til at indgå i relationer.

Det indebærer videre, at det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet for de ældste børn også skal introducere til og give børnene mulighed for at udvikle nysgerrighed over for bogstaver, tal, mønstre, former mv.

Arbejdet med at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø for de ældste børn i børnehaven, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen, skal tage udgangspunkt i den pædagogiske læreplan. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 6)¹¹

Oplever børn en god overgang fra børnehave til SFO og skole, gavner det deres læring og trivsel, både i overgangsperioden og i deres fremtidige uddannelses- og livsforløb, siger den internationale ekspert i overgange, Robert Perry (Moos 2016).

Forskning viser, at børns identitet og forståelse af sig selv i en læringsssammenhæng dannes tidligt og påvirker deres fremtidige oplevelser og forventninger. Robert Perry, der er professor ved Charles Stuart University i Australien, har i en lang årrække beskæftiget sig med netop overgange i børnehave- og skolesammenhænge og interesseret sig for mange perspektiver på feltet, herunder børns, forældres og de fagprofessionelles. Hans bedste bud på en vej til vellykkede overgange er at skabe kontinuitet i børns læring.

Denne kontinuitet kan brobygningspædagogen være med til at skabe. "Lær børnene at kende", siger Robert Perry. Fra barnets perspektiv kan man sammenfatte det til: Hvis du vil lære mig noget, skal du først lære mig at kende. "Lærerne skal vide noget om, hvordan børnene tænker, hvordan de agerer i forskellige sammenhænge, og hvad de interesserer sig for". Kilde: Moos 2016. Dette kendskab kan brobygningspædagogen være med til at skabe. Brobygningspædagogen skal i samarbejde med SFO-pædagogen og børnehaveklasselederen være med til at skabe gode relationer blandt de børn, som skal starte i skole, samt deres forældre. En velfungerende klasse med et godt socialt liv er en vigtig forudsætning for en god skolestart¹².

Det betyder i Guderup Børnehave arbejder vi således:

I Guderup er der rullende skolestart i samarbejde med Nørreskovskolen. Det betyder:

- Spiregruppen besøger skolen mindst 3 gange om året.
- Spirestuen deltager også i aktiviteter sammen med stamholdene på skolen.
- Guderup Børnehave har et samarbejde med Nørreskovskolen i forhold til skolens gymnastiksal, som børnehavens tre stuer anvender på skift en gang om ugen.
- Der afholdes forældremøder en gang i året i børnehaven, hvor skolen er repræsenteret.
- Skolen inviteres med i forældresamarbejdet/med til samarbejds møder i overgangene, hvis der skønnes at barnet vil få gavn af det.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalmiljøet i arbejdet med etablering af det pædagogiske læringsmiljø for børn, som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø. Dagtilbuddet skal desuden overveje, om et samarbejde med fx ældre medborgere, skolebørn fra mellemtrinnet og udskolingen eller andre frivillige i lokalsamfundet, der ønsker at bidrage med en særlig viden eller interesse inden for f.eks. natur, sport, musik, sundhed eller håndværk, kan bidrage til at styrke arbejdet med pædagogiske læringsmiljøer. Det er lederen og det pædagogiske personale, der inden for lovens og kommunalbestyrelsens rammer og retningslinjer fastsætter den pædagogiske ramme for forløbene, hvor et samarbejde med eventuelle frivillige altid skal have børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse for øje. Frivillige, der har deres gang i dagtilbuddet, skal ikke indgå som en del af personalenormeringen, ligesom eventuelle frivillige ikke kan pålægges ansvar for den pædagogiske kerneopgave. Hvis dagtilbuddet beslutter at indgå aftale med en eller flere frivillige personer, skal dagtilbuddet være opmærksomt på de regler, der gælder for indhentelse af børneattest. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 6)¹³.

Det gode børne- og ungeliv former sig i de miljøer, hvor børn og unge har deres hverdag. Arbejdet med at sikre det gode børne- og ungeliv omfatter derfor både tiden i og uden for institution.

Derfor har Guderup Børnehave fokus på at:

- Skabe gode muligheder for sammenhæng mellem dagtilbud og fritid samt samarbejde med frivillige foreninger og lokale virksomheder.
- Alle børn har mulighed for at få kulturelle oplevelser.
- Sikre et tværgående samarbejde mellem forvaltninger og kulturaktører¹⁴.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Begrebet børnemiljø er et samlende begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stueres indretning og størrelse mv.

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stueres indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

De nævnte eksempler er ikke udtømmende eller en oplistning af forhold, dagtilbuddet skal forholde sig til. Det er det enkelte dagtilbud, der beslutter, hvilke forhold det finder relevante at medtage i den pædagogiske læreplan i forhold til det pædagogiske arbejde med børns læring.

Dagtilbuddet kan i den pædagogiske læreplan fx anføre, hvordan det pædagogiske læringsmiljø kan fremme et bedre børnemiljø, fx ved at opdele børnegruppen i mindre grupper eller aktivt anvende legeplads, gangarealer eller lignende i hverdagen med henblik på at skabe et bedre børnemiljø i form af et reduceret støjniveau i dagtilbuddet - og dermed styrke trivsel og læring hos børnene. Dagtilbuddene kan også

have en bevidst pædagogisk tilgang til fx håndvask eller brugen af hjemmesko med henblik på at hæve hygiejneniveauet, reducere sygdom og dermed skabe bedre rammer for trivsel og læring hos børnene.

Børnemiljøet i dagtilbuddet skal vurderes i et børneperspektiv. Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser af børnemiljøet skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed. Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 7)¹⁵

Det betyder i Sønderborg Kommune:

Mål:

- At styrke den tidlige og målrettede indsats over for børn og unge, der vokser op i udsatte familier.

Det gør vi i Sønderborg kommune ved at:

- Styrke den tidlige indsats over for udsatte børn i dagtilbud.
- Aktiv forældredeltagelse.
- Fokus på barnets ressourcer og udviklingsmuligheder.
- Styrkelse af det tværfaglige samarbejde.

KIDS:

I forbindelse med tilsyn i dagtilbud er der i 2022 anvendt observations- og registreringsværktøjet KIDS. KIDS er udviklet af professor i psykologi, Charlotte Ringsmose og psykolog Grethe Kragh- Miljøer og er et redskab til vurdering og udvikling af kvaliteten af det pædagogiske miljø i daginstitutioner. I KIDS er der således fokus på at vurdere og udvikle de omgivelser, som udgør børnenes betingelser for læring og udvikling.

De forhold der vurderes på via KIDS-værktøjet, tager udgangspunkt i forholdene i de danske dagtilbud samt i forskningen om, hvad der udgør pædagogisk kvalitet.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag

- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner

- Alsidig personlig udvikling
- Handlinger og læringsmiljøer

§ 3 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Mål 1

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på værs af blandt andet alder, køn social og kulturel baggrund.

Læringsmiljøer/Handlinger D Personalet - Børn

Det gør vi ved at:

- Personalet opfordrer børnene til at sige, hvad de vil være med til og ikke være med til i forhold til at beskytte sin integritet. (Konflikthåndtering)
- Personalet møder børnene med en anerkendende tilgang og giver børnene medbestemmelse ved at de bliver set og hørt (demokrati)
- Personalet arbejder kontinuerligt med de elementer, som indgår i det sociale fællesskab: (Være gode ved hinanden, venskaber, hvad sker der i mig, når jeg bliver drillet.)
- Via observationer har vi øje på hvilke børn, der ofte er de styrende, og hvem der er mere passive. (Vi lytter til, hvad de mere passive har lyst til og hvilken rolle de måtte ønske sig)
Derpå hjælper vi dem med at finde læringsrum, hvor de får mulighed for at bestemme og støtter dem i at kræve deres ret (iagttagende/initiativtagende).
- Personalet opfordrer og giver børnene plads til at kunne fortælle og stå frem. (Succesoplevelser).

- Personalet opfordrer til nysgerrighed overfor nye aktiviteter, lyst til at forsøge.
- Tilrettelagte aktiviteter inden for nærmeste udviklingszone. (rollemodeller, gentagelser)
- Personalet giver børnene plads til at ytre sig, og der findes ikke følelser som er forkerte. (Børnenes meninger og følelser bliver anerkendt men ikke nødvendigvis deres handlinger.)
- Personalet udstråler troværdighed og glæde i samværet. (Ægthed)
- Børnene guides til at blive selvhjulpne - det de kan selv skal de selv.

Mål 2

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og de pædagogiske personale og børn i mellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Læringsmiljøer/Handlinger D Børn - Børn

Det gør de ved at

- Barnet skal lære at håndtere skuffelser eller afvisninger og i nogle tilfælde lære at sige pyt, videre! (Spil, vild leg - når man bliver afvist i leg)
- Børnene er opmærksomme på hinanden og hinandens behov (trøste hinanden, hjælpe hinanden, udviser empati)
- Børnene skaber legeaftaler indbyrdes
- Børnene viser tillid og respekt over for hinanden
- Børnene ser og vil hinanden (f.eks. siger godmorgen og farvel til hinanden)
- Børnene udviser forståelse for hinandens adfærd.

Læringsmiljøer/Handlinger D Personalet - Forældre/ Forældreråd

Det gør vi ved at

- At der opfordres til legeaftaler privat
- At der opfordres til at gøre barnet selvhjulpen.
- At der opfordres til en åben dialog om barnets trivsel.
- Personalet er ansvarlige for at gå i en god dialog med forældrene omkring den faglige viden man ligger inde med, så det kommer barnet til gode.
- Forældrene udviser tryghed og tillid til institutionen over for barnet.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner

Social udvikling

Handlinger og læringsmiljøer

§ 5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Mål 1

. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Læringsmiljøer/Handlinger D Personalet - Børn

Det gør vi ved at

- Personalet skaber læringsmiljøer der opfordrer til fællesskab. (Demokrati) (Dukke krog, Himmelrummet, motorikbaner, sandkasse, konstruktionslege, puslespil, samling/rundkreds)
- Indholdet tilpasses børnegruppen, aktiviteterne skal give mening for børnene og ikke være fordi det plejer vi at gøre.
- Personalets tilgang til børnene skal være positiv og anerkendende.
- Personalet giver plads til alle børn med hver deres forskelligheder og forudsætninger.
- Det er ok at børn i f.eks. en samlingsstund trækker sig og er iagttagende for at være deltagende senere.
- Personalet støtter børnene i at kontakte hinanden, i leg, aktiviteter eller konflikter fortæller vi børnene, at de skal bruge deres sprog som kommunikationsmiddel, vi guider børnene i, hvordan man f.eks. kan spørge om man må være med i en leg.

2.

- Børnene opfordres i det daglige til at overholde diverse aftaler og regler.
- Personalet støtter børnene i det daglige (vente på tur) (give plads til hinanden)
- Personalet er opmærksomme på, hvordan de skal understøtte barnet bedst mulig for at opnå deltagelse i fællesskabet, der veksles mellem at støtte barnet ved at gå foran, ved siden og bagved.

Mål 2

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse

Læringsmiljøer/Handlinger o Børn - Børn

Det gør de ved at

- Snakker med andre om sine tanker og følelser, lytter, fortæller, svarer, spørger og deltager i samtaler.
- Samarbejder, søger fælles løsninger og kompromisser
- At være en god ven (empatisk)
- Danner relationer gennem leg både med nye børn men også fastholdelse af "gamle" venskaber.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Personalet - Forældre/Forældreråd

Det gør vi ved at

- Opfordre til legeaftaler med alle børn.
- Medarbejdere er ansvarlige for at gå i en god dialog med forældrene omkring den faglige viden man ligger inde med som fagpersonale, så det kommer barnet til gode.
- At forældrene er beviste og har kendskab til fagpersonalets viden og erfaring og gør brug af det.
- Opfordre til at deltage i de fælles aktiviteter der er inviteret til.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.

Læringsmiljøer/Handlinger D Personalet – Børn

- At have fælles opmærksomhed, om det vi snakker om.
- Være nærværende og have øjenkontakt.
- At møde og forstå barnet på en anerkendende måde.
- Det er vigtigt at vi er bevidste om, at vi er rollemodeller for børnene i den måde vi taler/lytter på og bruger sproget.
- Der skal være sammenhæng mellem kropssprog og talesprog.
- Kommunikation og sprog er grundlæggende og afgørende for at danne relationer og venskaber.
- Vi skal som voksne lære børnene sprogstrategier til at indgå i leg og fællesskaber.

- Det er vigtigt at møde børnene hvor de er og derfra udvikle deres sprogkompetencer.

Eksempel på aktiviteter

- Deltage i sangprojekter i Sønderborg Kommune
- Projekt Bogglad
- Sangkasser
- Børnebibliotek hvor forældre kan låne bøger med hjem
- Dialogisk læsning og bøger
- Fortællekort
- Sang, sanglege og rytmik
- Rim og remser
- Tilgængelige materialer som styrker sproget.
- Leg
- Hverdagsaktiviteter

Mål 2

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber

Læringsmiljøer/Handlinger D Børn - Børn

Det gør de ved at

- At have andre børn at spejle sig i.
- At lære at lytte/tale i fællesskabet. (Turtagning)
- At være aktiv lyttende.
- Legen er udviklende for barnets nonverbale og verbale sprog.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Personalet - Forældre/Forældreråd

Det gør vi ved at

- Gensidigt og forpligtende samarbejde omkring sprog og kommunikation. Ud fra sprogvurderinger og Dialogprofiler samarbejder vi med forældrene om barnets sproglige og kommunikative udvikling.
- At synliggøre over for forældrene hvordan vi arbejder med sprog. (Projekt bogglad, sangkasser m.m.)

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner

Krop sanser og bevægelse

Handlinger og læringsmiljøer

§ 9 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Personalet - Børn

Det gør vi ved at

- Vi skal skabe et læringsmiljø, der giver mulighed for kropslige udfoldelser.
- Vi skal altid tage udgangspunkt i det enkelte barns udviklings- & trykzone.
- Vi skal skabe mulighed for aktiviteter både ude og inde.
- Vi tilrettelægger aktiviteter ud fra børnenes interesser og udviklingsbehov.
- Vi skal skabe et læringsmiljø, der giver mulighed for sanssemæssige udfoldelser.
- Vi skal sikre at børnene oplever bevægelsesglæde og kropsbevidsthed
- At de lærer at mærke sit selv både i fysisk aktivitet og i ro.

Eksempel på aktiviteter

- Aktiviteter i Himmelfrummet
- trille, gyng, hoppe, løbe, gå på ujævnt terræn, vandpytter mm.
- Motorikbanen på legepladsen
- Sanserum på Troldestuen
- Perleplader, modellervoks, tegne, klippe, bage, puslespil, måltider mm
- Kims lege
- Boldspil
- Konkurrencelege
- Stafetlege
- Aktiviteter ved uddannede motorikpædagoger
- Freddagssamlinger

Mål 2

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Børn - Børn

Det gør de ved at

- Børn spejler sig i hinanden.
- Børn skal have mulighed for at lege både stille, tumle og vilde leg.
- Børn udfordrer hinanden.
- Legen er særlig udviklende for børns motorik.
- At være fysiske sammen udvikler gode relationer.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Personalet - Forældre/Forældreråd

Det gør vi ved at

- Gensidigt og forpligtigende samarbejde om barnets krop, sanser og bevægelse.
- At have fælles mål om, at lade barnet gøre det, barnet selv kan.
- Motivere forældrene til at se, hvad det betyder for barnets udvikling.
- At synliggøre hvordan vi arbejder med krop, sanser og bevægelse.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner

For Guderup Børnehave er **Natur** strand, skov, mark, lys, mørke, luft, dyreliv, planteliv vind og vejr. Det er en umiddelbar glæde og sansning der fylder i naturen. Her kan man have en eksperimenterende tilgang. Derudover er det en forståelse af bl.a. årstider, naturvidenskab og bæredygtighed.

For Guderup Børnehave er **Udeliv** legemuligheder og oplevelser i og med naturen som også kan være på legepladsen eller en tur i nærmiljøet. Her får barnet mulighed for at lære sig selv, naturen og det omkringliggende miljø at kende.

For Guderup Børnehave er **Science** at undersøge og være nysgerrig. En begyndende matematisk opmærksomhed.

Mål 1

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Personalet – Børn

Det gør vi ved at

- Vil i en anerkende tilgang til børnene pirrer deres nysgerrighed og tager udgangspunkt i deres underen.
- Vi aktivt inddrager børnenes viden, erfaringer og undrende spørgsmål. Det er med til at forstyrre deres aktuelle forståelse og udfordre dem, dette sker gennem udvikling og proces. (Regnorme projekt, læring om vand m.m.)
- At vi giver plads og tid til deres nysgerrighed ved bl.a. at være gode rollemodeller.
- At give børnene en forståelse for og sammenhæng i naturen.
- Vi giver børnene en oplevelse af at naturen er et læringsrum, hvor man kan fordybe sig og eksperimentere. Hvilket giver anledning til at arbejde med udgangspunkt i et af de 17 verdensmål, bæredygtighed og samspillet mellem mennesket, samfundet og naturen (genbrug, rent vand, samle skrald, jord til bord m.m.)
- Vi er opmærksomme på matematiske tilgange (Former, størrelser, vægtforhold, antal m.m.)
- At vi er medskabende og give plads til at børnene kan undre sig og undersøge.
- Vi som personale giver børnene en forståelse for, hvordan man med respekt gebærder sig i naturen.
- Der er mulighed for at opleve forskellige sansestimuli i naturen, udforske, eksperimentere og undres i naturen.

Eksempel på aktiviteter

- Udeværkstedet
- Krible krable
- Skov og strand forløb
- Gå på bare tæer i græsset, sand mellem træer
- Duft og smag
- Bål
- Være kreativ med naturmaterialer

Mål 2

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Børn - Børn

Del gør de ved at

- Hjælpe hinanden indbyrdes ved at inspirere hinanden.
- Være undersøgende, undrende og nysgerrige sammen og undre sig bl.a. over naturfænomener.
- Skabe en fælles opmærksomhed på fænomener.

- Støtte og spejle sig i hinanden og vise mod til at prøve nyt.

Læringsmiljøer/Handlinger D Personalet - Forældre/Forældreråd

Det gør vi ved at

- Opfordre forældrene til at involvere sig i og bakke op omkring natur projekter i Guderup Børnehave. (oplevelser i naturen, bevidsthed om nærmiljøet, bevidsthed om naturfænomener)
- Forældrene bakker op om aktiviteter i naturen (give dem tøj på efter forholdene)
- Informere forældrene omkring naturprojekter og hvordan der kan arbejdes med det i hjemmet.
- Der i samarbejde med forældrene arbejdes på at være gode rollemodeller så børnene får en forståelse for bæredygtighed og at vi passer godt på naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Refleksioner

Kultur, æstetik og fællesskab

Handlinger og læringsmiljøer

§ 13 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

For os er kultur, normer og værdier, en livsform som indeholder helligdage, religioner, traditioner, mad og forskellighed. En måde at opleve og sanse kunst, litteratur, dans, musik og teater på.

For os er æstetik en læren om det smukke og det skønne. Om udtryk og om indtryk. En sanselig måde at se verden omkring os på. Med sanserne og kroppen oplever vi verden og det skønne i den. Det æstetiske miljø er et rart sted at være og det har betydning for hvordan børnene oplever det og at det er inspirerende, motiverende og udfordrende.

For os er Fællesskaber normer, regler og respekt i samspil med andre herunder ligger dannelse og værdier. Det er en forståelse for andre og egne kulturelle baggrunde og traditioner.

Mål 1

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Personalet - Børn

Det gør vi ved at

- Vi præsenterer børnene for lokalområdet så som køkkenhaven, forskellige legepladser, nørreskovskolen, sportsplads m.m.
- Vi skaber forskellige fællesskaber som afspejler vores værdier og normer så som bordskik, vaske hænder før vi spiser og dagligdagsrutiner.
- Vi skaber børnefællesskaber så hvert enkelt barn oplever at være en del af et fællesskab.
- Vi præsenterer børnene for forskellige medier og måder at opleve og sanse på bl.a. via forskellige It-redskaber, forskellige materialer og kunstneriske udtryksformer. (perler, lim, saks, træ, pap og maling)
- Vi giver børnene medbestemmelse og inddrager dem i hverdagen for at styrke fællesskabet.
- Vi præsenterer dem for litteratur, musik og drama
- Mindfulness, musik, rim og remser, sang lege og eventyr.
- Vi præsenterer børnene for forskellige traditioner f.eks. Jule gudstjeneste, påskefrokost, fastelavn, fødselsdage.

Mål 2

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Læringsmiljøer/Handlinger □ Børn - Børn

Det gør de ved at

- Lege på tværs af de udendørs legearealer når strukturen tillader det.
- Mødes i andre fællesskaber (arr. på skolen, tur til biblioteket m.m.)
- Leger rollelege og regellege
- Børnene kigger i bøger sammen
- Børnene synger sammen
- Børnene spejler sig i hinanden
- Børnene udfordrer hinanden

Læringsmiljøer/Handlinger ○ Personalet - Forældre/Forældreråd

Det gør vi ved at

- Vi opfordrer til legeaftaler
- Vi har fokus på, at vi gennem ligeværdig dialog og samspil giver forældrene mulighed for at tage del i et gensidigt forpligtende samarbejde.
- Vi opfordrer forældrene til at være en del af Guderup Børnehaves hverdag og fællesskab. (læse Aula, bakke op om sommerfester, involvere sig i forældre-rådet, være nysgerrige og undrende i hverdagens aktiviteter og bakke op om dem).
- Vi ønsker at skabe et gensidigt og forpligtende samarbejde om at socialisere børnene i den danske kultur.
- Vi arbejder målrettet på at have et godt forældresamarbejde hvor der er fokus på at styrke både barnets trivsel og læring.
- Vi er tydelige og bevidste over for forældrene omkring de regler, værdier og normer vi har i Guderup Børnehave.

Evalueringsskulturr

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskulturr i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsskulturr i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskulturr, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

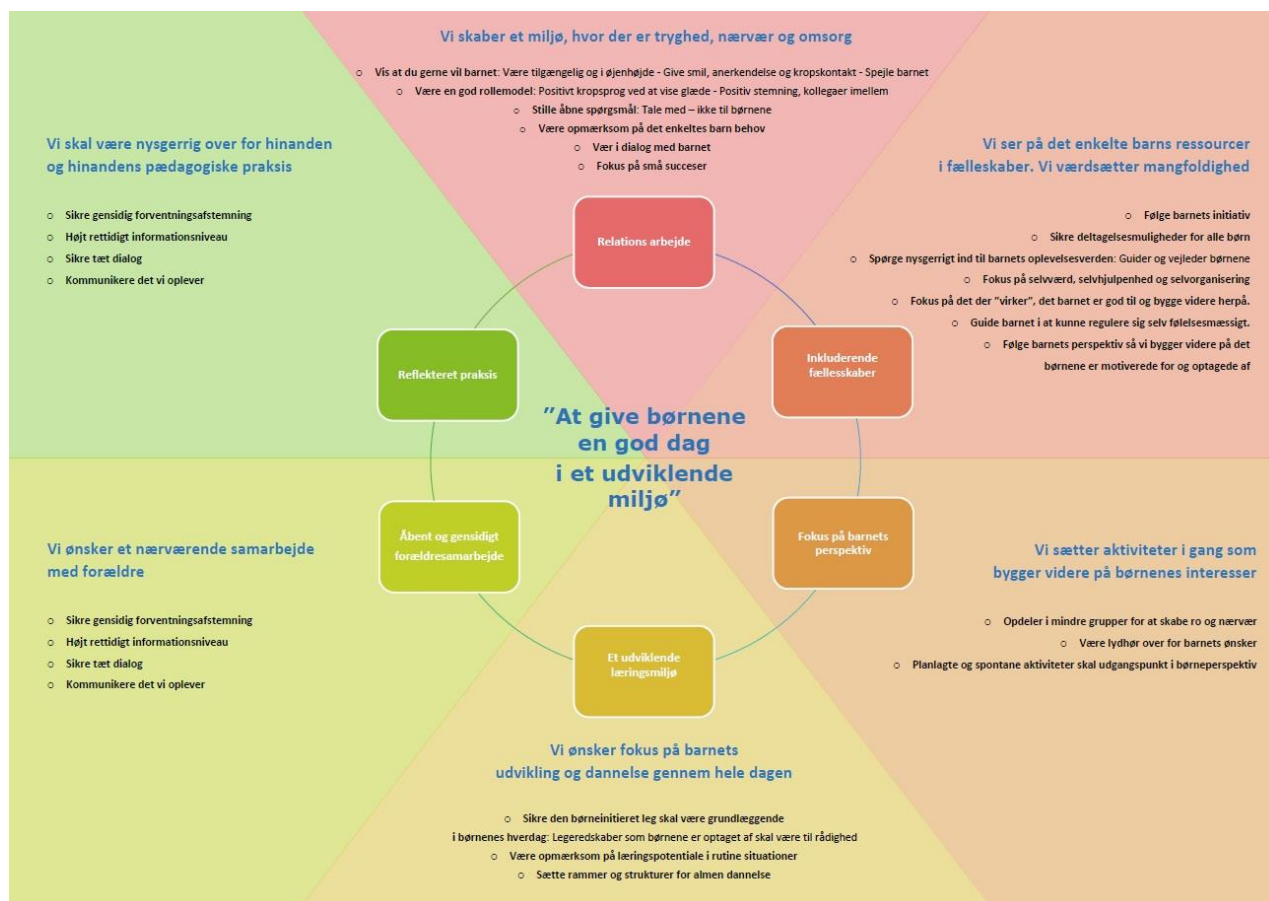
Vi evaluerer løbende på vores aktiviteter, vores egen rolle og vores hverdagspraksis og tilpasser løbende til vores læreplansbeskrivelser, og de 6 læreplanstemaer. Der anvendes både SMTTE- modeller samt EVA's didaktiske redskab, Tegn på læring 2 pa stuemøder hvor der evalueres på store og små aktiviteter og ændringer i børnenes hverdag i Guderup Børnehave.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

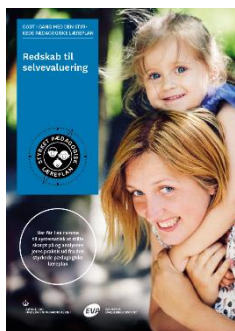
Pædagogerne evaluerer løbende deres arbejde med børnene og det skrives ind i deres didaktiske redskaber. Store fælles projekter, ture, udflugter evalueres på personalemøder. Det betyder de kan hentes frem og planlægning af nyt ses med de obs. punkter der blev registreret i evalueringen sidste gang, så man bruger den generet læring fremefter.

Bilag: Kerneopgaven

Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Redskab til selvevaluering er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.

Redskab til forankringsproces indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.

Film introducerer indholdet i og illustrerer hovedpointer fra publikationen *Den styrkede pædagogiske læreplan*.

Forskellige tematiske materialer dykker ned i viden om et tema og giver inspiration til dialog og handling. Her er bl.a. materialer om evaluering af pædagogisk praksis, som understøtter en systematisk tilgang til det at evaluere.

Der offentliggøres løbende nye temaer.

Alle materialer kan findes på www.emu.dk/dagtilbud

Pædagogisk læreplan

© 2019
Danmarks Evalueringsinstitut og
Børne- og Socialministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET